

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 2P/64/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313202870
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2013:6313202870.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Brezne, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci starostlivosti o maloletú N. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom ako maloletá matka, v zast. kolízny opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny v Brezne, dieťa otca neurčeného a maloletej matky J. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom D. N. S., T. XX, dcéra J. Z., nar. X.X.XXXX, bytom D. N. S., T. XXX/XX, o návrhu na priznanie rodičovských práv a povinností maloletej matke vo vzťahu k maloletemu dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd návrh maloletej matky J. Z., nar. XX.X.XXXX vo vzťahu k priznaniu rodičovských práv a povinností k maloletej N. Z., nar. XX.X.XXXX **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.3.2013 maloletá matka žiadala, aby jej súd priznal rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú N. Z., nar. XX.X.XXXX. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá sa narodila mimo manželstva, otcovstvo k maloletej nebolo doposiaľ určené. Otcom maloletej N. je J. H., s ktorým maloletá matka v spoločnej domácnosti nežije. V starostlivosti o maloleté dieťa jej pomáhajú rodičia. Maloletá matka v návrhu uviedla, že v súčasnosti žiadnu školu nenavštevuje, v roku 2012 ukončila štúdium na Spojenej SOŠ v Brezne, v prvom ročníku. Maloleté dieťa je v jej celodennej opatere, v čase jej neprítomnosti starostlivosť zabezpečuje stará matka maloletej. Maloletá je zdravá, maloletá matka s ňou navštevuje detskú lekárku, s výchovou nemá žiadne problémy. Maloletá matka s malolekým dieťaťom obývajú dvojizbový byt vo vlastníctve jej rodičov, s nimi žijú v spoločnej domácnosti a spoločne aj hospodária. Maloletá matka s malolekým dieťaťom má k dispozícii samostatnú izbu.

Kolízny opatrovník sa k návrhu napriek výzve súdu písomne nevyjadril.

Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na dni 29.5.2013 a 25.6.2013, vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a listinnými dôkazmi obsiahnutými v súdnom spise a pripojenom spise 8Po/6/2013 a 8P/65/2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

Maloletá matka v rámci svojho návrhu žiadala, aby jej boli priznané rodičovské práva z dôvodu, že chce aby bola zákonný zástupca maloletej, chce byť ako dospelá a nechce byť závislá na svojich rodičoch, lebo je schopná sa o maloleté dieťa postarať sama. Rodičovské práva žiada aj z dôvodu, aby mala z čoho dieťa živiť a aby dieťa malo čo potrebuje. V súčasnosti poberá len 30 Eur prídavky, inak jej musia pomáhať jej rodičia. Dieťa počala ako 16 ročná zo vzťahu s J. H., s otcom dieťaťa nežije, nerozumejú si a má k nemu odpor. Nechce s ním žiť odvtedy, ako otehotnela, jeho matka jej nadávala, nechcela ju za nevestu. S označeným otcom spolu chodili, intímne sa stýkali od mája 2012, tehotná ostala v júni

2012. Nechcela otehotnieť, ochranu nepoužívali, spoľahla sa na partnera. Ak by vedela, že otehotnie, k intímne mu styku by nedošlo. Sama dlho nevedela, že je tehotná a to až do piatich - šiestich mesiacov tehotenstva, to že príberá pripisovala tomu, že veľa jedla. Ak by tehotenstvo zistila skôr, išla by na interrupciu. V súčasnosti sa o maloleté dieťa stará sama, jej matka na ňu a maloleté dieťa dohliada. Ona sama dieťa kúpe, prebaľuje, kojí, všetko vie robiť sama. Vedela by sa postarať o dieťa aj o samú seba, keby mala materskú. Maloletá matka uviedla, že bola žiačkou strednej školy; v prvom ročníku prepadla, v škole nepokračovala lebo ostala tehotná. Prepadla, lebo sa jej nechcelo učiť, ju to nebavilo; na základnej škole sa ale učila dobre. Vyjadrila sa, že rozmýšľa, že po materskej dovolenke by išla do školy alebo robiť. Neskôr korigovala svoje vyhlásenie a uviedla, že zo školy ju vylúčili, lebo prepadla, naspäť do školy ju vziať nechceli, lebo mala zlé správanie. Na výslovnú otázku sudcu, k akej zmene by došlo po priznaní rodičovských práv maloletá matka uviedla, že by dostávala materskú a príspevok pri narodení dieťaťa.

Zákonná zástupkyňa maloletej matky žiadala maloletej matke priznať rodičovské práva, jej dcéra je schopná sa o dieťa postarať sama, okolo dieťaťa vie spraviť všetko. Dcéra by bola schopná postarať sa sama o seba aj o malú, teraz už ináč rozmýšľa, má iný rozum; k zmene došlo preto, lebo už je matka a pochopila to, že sa mohla učiť. V škole dcéra nepokračovala nakoľko opakovanie prvého ročníka nie je povolené. Pokiaľ ide o dcéru, táto by sa chcela niekedy osamostatniť, sama sa starať o maloletú dcéru, bez dohliadania niekoho iného. Po prípadnom priznaní rodičovských práv by sa maloletá matka z domácnosti rodičov neodstťahovala, priznanie rodičovských práv by využila na dobré veci. Mala by za dieťa aj zodpovednosť, ktorú má už teraz kedy sa o dieťa musí starať. Zákonná zástupkyňa maloletej matky na starostlivosť o maloleté dieťa dohliada, svojej dcére niekedy poradí. Zákonná zástupkyňa tiež uviedla, že tehotenstvo maloletej matky vyšlo najavo, keď bola v šiestom mesiaci, myslí si, že maloletá matka s priateľom o tehotenstve vedeli ale to tajili, dcéra sa z tehotenstva netešila; po narodení dieťaťa sa však už na dieťa tešila.

Kolízny opatrovník navrhol návrh maloletej matky zamietnuť nakoľko maloletému dieťaťu bol ustanovený poručník.

Podľa oznámenia o narodení zo dňa 3.4.2013, dňa XX.X.XXXX sa narodila maloletá N. Z., z otca neuvedeného a matky J. Z., nar. XX.X.XXXX. Maloletý J. H., nar. XX.XX.XXXX za prítomnosti svojho zákonného zástupcu otcovstvo k maloletej uznal pri svojom výsluchu na súde dňa 4.6.2013, nakoľko sa cíti byť biologickým otcom dieťaťa. Tunajší súd príslušnej matrike oznámil uznanie otcovstva, v konaní účastníkmi konania rodný list maloletej s uvedením biologického otca k termínu pojednávania nebol predložený.

Rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/65/2012-26 zo dňa 23.5.2013 bola maloletej N. Z. ustanovená J. Z., nar. X.X.XXXX za poručníka, ktorej bola uložená povinnosť maloletú zastupovať, spravovať jej majetok a dohliadať na spôsob a rozsah starostlivosti o maloleté dieťa. Poručník bol maloletej ustanovený z dôvodu, že v čase rozhodovania súdu otcovstvo k maloletej určené nebolo a matka maloletej je sama ešte maloletou. Aj po následnom uznaní otcovstva je zrejmé, že aj otec maloletej je sám maloletým.

Podľa vyjadrenia Obce Závadka nad Hronom maloletá matka je slobodná, žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, súrodencami a so svojou dcérou. Nie je vlastníčkou žiadnych nehnuteľností, rodičia maloletej matky sú vlastníkami bytu. Matka maloletej matky je vydatá, nezamestnaná, o rodinu sa riadne stará. Maloletá matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Podľa vyjadrenia Spojenej školy v Brezne maloletá matka bola žiačkou prvého ročníka školy v školskom roku 2011/2012; prvý ročník neukončila, nepospela zo štyroch predmetov, priemerná známka na konci školského roka bola 4. Maloletej matke bolo 25.6.2012 uložené výchovné opatrenie - pokarhanie triednym učiteľom za porušenie školského poriadku. Jej správanie k vyučujúcim a spolužiakom nebolo v súlade so školským poriadkom - výbušná povaha a drzé správanie na vyučovaní. Bola jej znížená známka zo správania.

Podľa § 29 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže priznať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa aj maloleťmu rodičovi dieťaťa staršiemu ako 16 rokov, ak spĺňa predpoklady, že výkon tohto práva zabezpečuje v záujme maloletého dieťaťa.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že dňa XX.X.XXXX sa maloletej matke narodila dcéra N.. Matka v čase narodenia dieťaťa a teda aj v čase rozhodovania súdu o návrhu bola staršia ako 16 rokov, 16-te narodeniny mala dňa XX.X.XXXX. Maloletá matka po narodení dieťaťa označila za otca maloletého J. H., ktorý v konaní 8Po/6/2012 svoje otcovstvo uznal. Maloletá matka súdom doručované zásielky prevzala, zúčastnila sa na pojednávaní.

Maloletá matka v súčasnosti v školskej dochádzke nepokračuje, nie je zamestnaná ani nikdy zamestnaná nebola, ukončila povinnú školskú dochádzku, v ďalšom vzdelávaní nepokračovala a to z dôvodov na jej strane. Aj keď v konaní pred súdom pôvodne nepokračovanie v školskej dochádzke odôvodňovala svojim tehotenstvom, následne uviedla, že jej opakovanie prvého ročníka strednej školy umožnené nebolo. Maloletá matka v prvom ročníku strednej školy prepadla, výslovne na pojednávaní uviedla, že sa jej učiť nechcelo, bola jej znížená známka zo správania a uložené výchovné opatrenie. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že matke maloletého dieťaťa nie je úplne známy rozsah rodičovských práv a povinností, nie je jej známy význam priznania rodičovských práv vo vzťahu k maloleťmu dieťaťu, maloletá matka nemá jasnú predstavu ani o svojej budúcnosti ani o budúcnosti maloletého dieťaťa. Maloletá matka priznanie rodičovských práv a povinností de facto stotožňuje s finančnými nárokmi spočívajúcimi v štátnych sociálnych dávkach.

Základom pre priznanie rodičovských práv maloleťmu rodičovi dieťaťa je splnenie predpokladov, že výkon rodičovských práv zabezpečí v záujme maloletého dieťaťa. V danom konkrétnom prípade súd uvedenú skutočnosť preukázanú nemal, súd má zato, že maloletá matka nie je svojim spôsobom života a vyspelosťou dostatočnou zárukou pre riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Maloletá matka dieťa počala s partnerom, ktorý bol sám maloleť, plnoletosť do dňa rozhodovania súdu nedovíšil. Vzťahy maloletej matky s maloleťm otcom sú už pred narodením dieťaťa značne narušené, maloletá matka o partnerstve s otcom ani neuvažuje a toto partnerstvo aj v budúcnosti vylučuje. Maloletá matka svoje tehotenstvo pomerne dlhé obdobie nerozpoznala; eventuálne toto tehotenstvo pred svojimi rodičmi zatajovala. Súd má zato, že s prihliadnutím na uvedené skutočnosti maloletá matka je nezrelá, v súčasnosti bez akejkolvek zodpovednosti k vlastnému životu, k svojej budúcnosti a teda aj k budúcnosti maloletého dieťaťa. Namiesto toho, aby sa venovala získavaniu kvalifikácie, po nastúpení na strednú školu sa venovala svojmu partnerskému vzťahu napriek nesúhlasu rodičov maloletého otca. O ďalšom štúdiu, školskej dochádzke a možnej príprave na budúce povolanie maloletá matka ani neuvažuje, a to ani formou individuálneho študijného programu.

Aj keď je pravdepodobné, že starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje predovšetkým maloletá matka (opak preukázaný nebol), v starostlivosti o maloleté dieťa jej pomáha stará matka maloletého dieťaťa, ktorá podľa vlastného vyjadrenia dohliada na starostlivosť maloletej matky o maloleté dieťa.

Súd má zato, že súdne rozhodnutie maloletá matka potrebuje len nato, aby dostala štátne sociálne dávky v súvislosti s rodičovstvom a narodením prvého dieťaťa bez toho, aby vnímala rozsah ostatných rodičovských práv a povinností. Maloletá matka ani nechápe o čom súdne konanie o priznanie rodičovských práv je, čo znamená priznanie rodičovských práv a stotožňuje ho s finančnými plneniami, ďalej sa nevzdeláva, sama nebuduje svoju domácnosť a sama bez pomoci svojej rodiny v súčasnosti nemôže zabezpečiť svojmu dieťaťu dostatočnú starostlivosť. Z uvedeného dôvodu súd návrh matky na priznanie rodičovských práv vo vzťahu k maloleťmu dieťaťu zamietol. Maloletá matka nadobudne všetky rodičovské práva v povinnosti vo vzťahu k maloletej dovŕšením plnoletosti. Pokiaľ ide o maloleté dieťa, tomuto bol z dôvodu maloletosti ustanovený poručník v osobe starej matky J. Z., ktorá je oprávnená a povinná maloleťu zastupovať, spravovať jej majetok, a dohliadať na spôsob a rozsah starostlivosti o ňu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.